

Фридрих Хьолдерлин

ИЗБРАНИ СТИХОТВОРЕНИЯ И РАЗМИСЛИ

София, 2026

Преводът е по:

Friedrich Hölderlin: Sämtliche Werke. Kleine Stuttgarter Ausgabe, 6 Bände, Herausgegeben von Friedrich Beissner, Stuttgart: Cotta, 1946–1953.

© Издателство „Изток-Запад“, 2026

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Димитър Денков, подбор, превод, бележки, 2026

ISBN 978-619-01-1725-4

Фридрих Хьолдерлин

ИЗБРАНИ
СТИХОТВОРЕНИЯ
И РАЗМИСЛИ

Превод от немски
Димитър Денков

Съдържание

Избрани стихотворения	7
Размисли	157

**Избрани
стихотворения**

Благодарствени стихове за учителите (1784)

Мъдростта ви нявга надари ни
и на църквата ни посвети;
кой ли, братя, днес ще има сили
с радост да не ви благодари.

Весел бродникът гори пресича,
през пустини жарки преминава,
но съзира все поля обични,
дето мир и кротост разцъфтяват.

Смогваме да минем пътя с радост,
тъй като целта ни се усмихва
и съдбата ни пришпорва в младост,
а безделието радостно утихва.

Истина е: щастието, що сте дали,
славни меценати, не е потъмнело,
че сте ни го вярно преподали:
да се славим с пример, образец и дело.

Увенчани сте със висша чест и слава,
както се полага за заслуги;
никой следващ ден не преминава,
без да се окичите със други.

Кое на делото ви е прекрасната корона?
Блаженството на църква и държава
вечна ви е грижа. Напред! Да се не рони
и частица от небесната ви слава.

Б.М. (1784)

Господи! Какво си Ти – какво сме ний, деца човешки!
Йехова, на Теб служим все със грешки,
а ангелите верни са слуги на своя Господар
и за награда получават вечност и духовен дар.

Пък ние като паднем, все се молим
за добрина, що гледаме отдолу,
превърната в гнева Ти, нас спасяващ,
при който даже адът не е ужасяващ.

И все пак, Боже! грешни сме, но позволи
на нас, децата Ти, да видим бащините добрини,
раздай ни всички Твои дарове небесни,
с които нас, копнеещи за милост, ще спечелиш лесно.

Извикай Абба, син Ти е, викни го,
крепи го, Отче, помогни му, паднал е под иго,
където смърт и ад бесуват, но не мразиш,
а идваш бащински и всички пазиш.

Нощният бродник (1785)

Ху, ху! Бухалът как вие,
как ехти ужасният му крясък!
Задушаваш – ха, жаден си за мърша удушена,
ела, ела, учушвачо най-близък.

И виж! Той пръхти, жадувайки смърт –
наоколо хъхри тълпата,
тълпата убийци той чува, чува, чува в съня си:
лъжа те аз, удушвачо; спи, спи.

Речта на Александър към войниците му при Иса (1785)

Възвишено блестящ и като бог
гледа Александър към войските си,
където всяко копие с подобна смелост
разпръснатия враг във бягство хвърля.
Острият му героичен поглед войската оживява
и тя забравя всякаква опасност.
Бързият му кон, пръхтящ в победна радост,
през строя ѝ го носи; и рече Александър:
вий македонци, вий, чиято смелост
победи Атина, на храбростта ви равна,
страхливо бягство непознаваща,
вий, войници смели, на Филип трона
пазещи, та и на мене да сте верни
издигнахте си меча, не стояхте повече
зад стените здрави, смъртно обкръжени.
Първа Беотия падна; най-силният ѝ град
(стените бяха силно укрепени)
изцяло падна под крака ви.
И воини, колко стръвни бяхте –
далеч от Хелеспонт във Ориента –
победа да подгответе; летеше смело
перлата на царството към мене и вратата,
че няма меч с опасност да ме плаши.

И ето, храбри македонци,
сега е тук победата, на смелостта триумфа –
победата, която от очите ви блести,
ще скърши тежката робия на тирана,
с която деспотично мъчи той народа
и вий, приятели със всяко ваше име
ще станете такива, какъвто Херкулес бе нявга.
Вижте как всеки народ победители ви нарича,
как тачи послушно вашта ръка,
на която не трябват вериги; всеки ви служи
съвсем доброволно. Повярвайте го, чеда мои:
не Тракия, не каменистата Илирия,
не – а Бактра и красивата Индия,
равнините на Ганг са на победителя мястото:
там изобилието за победителя е наградата.
О! Герои! Вижте красивата ви победа как,
как да блести тя започна:
вижте гърбовете си, неопетнени от бягство,
нямащи нищо зад себе си, освен трофеи на славата.
И ти, изпълнено с храброст орляче от Гърция,
ще видиш под краката си прострени
издънките на Ксерксовата гордост
и всичките опустошители жестоки.

Твоего отечество, домът ти – дали бе твой?
чий бе изворът на твоя бродник,
чие бе семето ти? – бе ли то за потта отплата,
която ти струваше на майка им градежът? –
Да, всичко това е, с туй множество падна твоя народ;
храмовете на боговете, които почиташ,
и чиято святост иначе само грабежа
на чуждите като дъжд предизвиква,
лежаха тук опустошени, опръскани с кръв
и покрити с праха на града ти.
Вий, синове на Тракия, вий, чиято ръка
познава само смелия меч на вашта победа,
вижте сега как врагът със злато натоварен е,
вас, братя, то по-добре украсява, вам,
които мекотата в робство не ще ги запрати,
напомня за смелостта ви, за победата ваша.
Вървете, грабнете от бълзливците товара, златото,
и вместо вашите голи ледени хълмове
и древни мъхнати скали, населете
плодородните поля на врага си.